

[Niels Eriksen.]

Det bliver ikke gode tider for frie danske bønder, hvis dette forslag med alle dets restriktioner bliver lov. Det erhvervsmæssigt frie vil blive så stærkt beskåret, at mit parti i hvert fald ikke kan medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Jacob Sørensen: Det foreliggende lovforslag om kommunernes forkøbsret til fast ejendom samt støtte til kommunernes jordkøb hænger for kapitel I's vedkommende nøje sammen med forslag til ændring i statshusmandsloven med hensyn til etablering af en statslig forkøbsret til fast ejendom i det hele taget, ligesom der også kan konstateres en vis samhörighed med de forslag, vi skal behandle i morgen vedrørende ændringer i byreguleringsloven og byplanloven.

Min kollega, det ærede medlem hr. Niels Eriksen, har for et øjeblik siden redegjort for vort partis principielle syn på spørgsmålet om forkøbsret for det offentlige. Jeg skal derfor ikke gentage dette, men helt slutte mig til det ærede medlems udtalelser desangående.

Af bemærkningerne til det lovforslag, vi her har til behandling, fremgår det, at det synes at være den højtærede ministers opfattelse, at lovforslaget har en særlig mission i retning af at skaffe kommunerne lettere adgang til erhvervelse af jord til byggemodning m. v. Jeg skal dertil sige, at hvis en offentlig forkøbsret virkelig skal gennemføres for hele landet, er jeg enig i, at det er hensigtsmæssigt at give den til kommunerne i de i forslaget skitserede områder, men i så fald kunne der efter min mening være god grund til at se nøjere på undtagelsesbestemmelserne. Det er ikke sikkert, at det er hensigtsmæssigt at have praktisk talt de samme undtagelsesbestemmelser i det lovforslag, der angår kommunerne, som i det, der angår statens forkøbsret. Der kan i hvert fald være et samspil mellem stat og kommune og mellem kommunerne indbyrdes, som der måske bør ses på, men alt det kan der måske blive anledning til at drøfte under et eventuelt udvalgsarbejde.

Det er dog vor absolutte opfattelse, at de fordele, dette lovforslag i givet fald ville kunne give kommunerne i deres bestræbelser

for at købe nødvendig jord, er så beskedne, at de ikke står i noget rimeligt forhold til de ulemper, loven vil påføre grundejerne, i særdeleshed ikke hvis de lovforslag, der bliver behandlet i morgen, gennemføres med hensyn til udvidelse af ekspropriation m. v.

Lovforslagets kapitel II angående økonomisk støtte til kommunernes jordkøb og byggemodningsforanstaltninger i det hele taget går jo faktisk ud på, at staten overtager hele forrentningen af den investerede kapital, der ikke efter 5 års forløb er tilbagevundet ved salg, og således — ifølge bemærkningerne til lovforslaget — at den i de første 5 år påløbne renteudgift tillægges anskaffelsessummen og herefter støttes af staten i form af forrentningstilskud.

Efter vor opfattelse har mangelen på en sådan støttelov ikke hidtil afholdt kommunerne fra at gå ind i dette arbejde. Vi ser jo rundt om i landet, at masser af kommuner går aktivt ind i dette arbejde og gennemfører det på en udmærket og tilfredsstillende måde, og vi finder heller ikke, at kommunerne løber nogen større risiko ved dette arbejde i økonomisk henseende. Vi ved jo fra mange, mange kommuner, at denne sag udmærket kan hvile i sig selv i økonomisk henseende.

Jeg har endda indtryk af, at adskillige kommuner har været i stand til at oprette fonds til dette arbejde igennem den større eller mindre fortjeneste, de har haft ved deres omsætning af grunde, og det skyldes jo, at byudviklingen i sig selv hele tiden indebærer en mulighed for stigning i prisen, der til enhver tid skulle kunne give dækning for de investeringer, som kommunerne til enhver tid foretager, hvis der ellers er disponeret på en blot nogenlunde fornuftig måde. Derfor kan vi ikke se, at der ligger nogen opgave for staten i at overtage den risiko på kommunernes vegne, som det her fremsatte støtteordningsforslag indeholder. Det er efter vor opfattelse absolut en udgift, som vi bør forskåne den hårdt betrængte statskasse for. Vi må principielt holde for, at den myndighed, der har dispositionsretten — i dette tilfælde kommunerne — fuldt ud må have ansvaret også i økonomisk henseende. Vi er overbevist om, at det vil tjene helheden bedst, og det vil betyde, at kommunerne vel har øjnene åbne for, at